

Nr 47.

Av herr **Lindberg** i Umeå, om årligt understöd åt förre lantbrevbäraren *K. O. Larsson*.

En framställning till kungl. generalpoststyrelsen från f. lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson i Joeström, Tärna, om erhållande efter avgång ur tjänsten på grund av sjukdom av ett årligt understöd har av generalpoststyrelsen lämnats utan bifall. Då billighetsskäl tala för att understöd bör utgå, tillåter jag mig föra frågan inför riksdagen och vill jag till stöd för framställningen åberopa följande handlingar.

I skrivelse till kungl. generalpoststyrelsen den 3 maj 1932 anförde Larsson följande:

»Härmed får jag vördsamt anhålla, att kungl. generalpoststyrelsen ville taga under förnyad prövning huruvida jag icke bör vara berättigad erhålla ålderdomsunderstöd efter avslutad lantbrevbäringstjänstgöring ehuru kungl. styrelsen enligt beslut den 8 jan. 1929, målet II 2760, icke funnit skäl bevilja min ansökan, och får jag vördsamt anföra de skäl som enligt min mening synes böra tagas under övervägande vid frågans prövning.

Att jag vid så jämförelsevis låg ålder nödgats sluta med min lantbrevbärareyssla har sin orsak däri, att jag på grund av den synnerligen ansträngande tjänstgöring som postförare och lantbrevbärare iråkat ohälsa. Under min första tjänstgöringstid då posttransporten skedde från Tärnaby poststation till Joesjö och norska gränsen, dubbelfärd över 7 mil, fanns ingen landsväg. Sedan lantbrevbäringslinjen, efter tillkomsten av Joeströms poststation, förkortades till sträckan Joeström—Joesjö—norska gränsen och åter, rådde fortfarande å denna sträcka samma förhållanden i det att ingen vägförbindelse fanns. Vintertid måste således all postforsling ske pr skidor och under sommaren färdades jag till fots efter obanade gångstigar. Höst och vår måste jag gå i vatten, vilket understundom var förenat med livsfara när jag skulle färdas över de stora fjällbackarna då det kalla strida vattnet ofta gick till höften och midjan. Beredvilligt stod jag den korresponderande allmänheten till tjänst med befraktning av postpaketförsändelser enär avsaknaden av vägar och isoleringen i övrigt gjorde det särdeles erforderligt för den avlägset boende fjällbefolkningen. Att även detta tagit mina krafter i anspråk är uppenbart i synnerhet som den krävande postforslings- och lantbrevbäringssysslan måste utövas under så ytterst ogynnsamma vägförhållanden i fjällområden med dess välbekanta snöstormar. Den härigenom iråkade ohälsan tvingade mig att, så att säga, i förtid lämna befattningen som lantbrevbärare. Detta skedde också i samråd med vederbörande postmästare i Lycksele vilken fann det orådligt för mig att längre fortsätta med tjänstens uppehållande och detta så mycket mera som han ansåg att jag fyllt de fordringar som erfordrades för berättigandet av ålderdomsunderstöd. Då jag således erfor en betydande kraftnedsättning för varje år begärde jag entledigande från lantbrevbäringsbefattningen i fullt samförstånd med vederbörande postmästare och i förlitande på att den långa

och mödosamma tjänsten skulle berättiga mig till erhållande av ålderdomsunderstöd. Att mina krafter svikit och att detta var grundorsaken till min begäran om entledigande från befattningen styrkes av det förhållandet att vid tiden härför var väg byggd och tagen i trafik efter lantbrevbäringslinjen varför det skulle ha varit jämförelsevis lätt att fortsätta med lantbrevbäringsssysslan om jag haft mina krafter och hälsa i behåll, men genom upprepade förkylningar under de tider då bäckar och vattensamlingar måste passeras då vattensörjan gått mig till midjan i förening med överansträngning hade åsamkat mig benvärk med betydlig rörelseinskränkning varför det var mig omöjligt på nöjaktigt sätt hålla gällande tider vid lantbrevbäringsens fullgörande.

Från den korresponderande allmänheten efter lantbrevbäringslinjen har jag glädjande nog erhållit stor tacksamhet och erkänsla för det sätt på vilket jag fullgjort mina tjänsteåligganden, men detta båtar mig föga när ohälsan drabbat mig och jag saknar förmåga att på ålderdomen försörja mig och de mina.

Jag vågar därför vördsamt anhålla att kungl. generalpoststyrelsen tager ärendet om ålderdomsunderstöd under förnyad prövning och med hänsyn till föreliggande omständigheter beviljar mig ålderdomsunderstöd enligt gängse grunder.

Joeström den 3 maj 1932.

Karl Oskar Larsson.

f. d. lantbrevbärare.»

Till stöd för Larssons framställning återropades följande intyg:

»Undertecknad, som beretts tillfälle taga del av förestående framställning om ålderdomsunderstöd vill på det varmaste vitsorda riktigheten av det i Larssons skrivelse relaterade förhållandet beträffande de svårigheter och strapatser som varit förbundna med lantbrevbäringsssysslan i fråga ävensom den hälsovåda som varit förenat med tjänstens fullgörande, liksom ock sannolikheten av, att den ansträngande sysslan, skäligen kan anses ha haft menligt inflytande på Larssons hälsotillstånd och kraftnedsättning. Jag vill samtidigt intyga, att Larsson alltjämt visat erkänd beredvillighet att vid fullgörandet av sin postforslings- och lantbrevbäringsbefattning betjänat korrespondenter med befraktning av post av varjehanda slag, vilket är synnerligen erkännansvärt, med hänsyn till dåtida befolknings isolering på grund av avsaknaden av vägförbindelse. Med god personlig känedom om de ytterst svåra förhållanden, under vilka Larsson fullgjort sin befattning i postverkets tjänst i obygd, och med hänsyn därtill, att en idog, tjänstvillig och plikttrogen persons bästa krafter offrats i det allmännas tjänst, tvekar jag icke göra det uttalandet, att det knappast kan anstå ett statens organ att av rent formella skäl undandra sig en pliktuppfyllelse i form av ålderdomsunderstöd, detta så mycket mer som den uppmuntran och erkänsla, som bör komma till synes i ett skäligen avmätt understöd av denna art, är en gård av billighet och rättvisa. Tärna den 3 maj 1932.

Ernst Johansson.

Kommunalnämndens ordförande i Tärna socken.»

»Herr Karl Oskar Larsson, Joeström, Tärna socken har tjänstgjort dels som postförare dels som lantbrevbärare från år 1902 till år 1929. Hans ansträngande tjänstgöring under denna tid kan ha haft ett menligt inflytande på hans nuvarande hälsotillstånd, vilket härmed på begäran intygas. Tärnaby den 28/4 1932.

B. T. Ringertz.

Leg. läkare.»

Ur vid postverket förebragt utredningsmaterial må följande citeras:

»Transumt.

Med ledning av tidtabeller, som härjämte överlämnas, har en beräkning av sökandens arbetstid i postverkets tjänst verkställt. Denna tid har i genomsnitt utgjort

vid gångpostföringen

under tiden 29/3 1902— 7/3 1913 $4\frac{1}{6}$ tim. per skd.

» » 8/3 1913—31/7 1918 $4\frac{1}{2}$ » » »

eller under hela tiden 29/3 1902—31/7 1918 i medeltal 4,2 timmar per skd.

vid lantbrevbäringen

under tiden 1/8 1918—30/9 1920 $2\frac{5}{6}$ tim. per skd.

» » 1/10 1920— 5/3 1927 $\frac{3}{4}$ » » »

» » 6/3 1927—31/12 1928 $1\frac{1}{2}$ » » »

eller under hela tiden 1/8 1918—31/12 1928 1,3 timmar per skd.

Beträffande sökandens sysselsättning under tiden efter hans avgång från lantbrevbäringen åberopas ett närlagt yttrande från postmästaren i Storuman.

Postföringen, som sökanden besörjt, torde ha varit av sådan beskaffenhet, att postföraren haft att i postalt hänseende tillgodose korrespondenter utmed linjen i stor utsträckning liksom vid lantbrevbäring.

Postdirektionen

1 juli 1932.

Övre norra distriktet.

F. Sandberg.»

Transumt.

Larsson har under tiden efter 1928 års utgång varit sysselsatt, att jämte sina tvenne hemmavarande söner sköta sina hemman.

Joeström

6. 6

32

G. A. Larsson.

Det begärda överlämnas härmed. Sökanden har under förra året haft tillfälligt arbete vid gruvundersökningar i Joeström.

D. Hermanson.

Postkontoret i
Storuman
8 juni 1932
Postmästaren.»

Motionären har införskaffat följande intyg:

»*Åldersbetyg.*

Att Karl Oskar Larsson i Joeström är född den 15 december år 1878 (sjuttioåtta) i Tärna församling i Västerbottens län, är gift sedan den 24/6 1903 betygar Tärna församling i Västerbottens län, den 17 december år 1935.

Valentin Nilson.
Kyrkoherde.»

»*Läkarutlåtande*

angående f. d. lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson, f. d. 15/12 1878, Joeström.

Enligt egen uppgift upphörde ovannämnde Larsson år 1928 att vara lantbrevbärare på grund av oförmåga. Han hade då i tre år haft svår värk i höger höftled och höger ben under postturerna och närmaste dagarna efter en tur. Dessutom var han ofta besvärad av andra krämpor ss. 'värk i hela kroppen' och 'förkylningssjukdomar' med hosta och snuva. Efter det han på grund av sjukdom måste sluta ss. lantbrevbärare, uppger han sig ej kunnat utföra annat än tillfälliga och lättare göromål, då han allt framgent lidit av omtalade besvär i höger ben och höftled.

Vid den av mig i dag företagna läkarundersökningen företer han väl måttlig rörelseinskränkning i höger höftled och anger smärtor vid även passiva rörelser, vid vilka rörelser knakande biljud uppträda i höftleden. Från lungor, hjärta, njurar och övriga inre organ företer han intet påtagligt abnormt.

Slutomdöme:

Att Karl Oskar Larsson lider för närvarande av sjukliga förändringar i höger höftled (arthritis deformans),

att dessa förändringar med största sannolikhet redan börjat uppträda år 1925 och förorsakat honom ökade besvär följande år samt slutligen medfört avsevärd nedsättning i arbetsförmågan,

och att detta hans lidande kan sättas i samband med och vara en följd av de ansträngningar och strapatser han måst utsätta sig för under de 27 år han tjänstgjorde såsom lantbrevbärare i ödebygd, intygas härmed.

Tärnaby den 17 december 1935.

Nils Håkansson.
Provinsialläkare.»

»Beträffande f. lantbrevbäraren Karl Oskar Larssons i Joeström ekonomiska förhållanden, får jag på begäran intyga följande.

Larsson innehar med besittningsrätt kronohemmanet 3/32 mtl. Joeström nr 1 vilket är taxeringsvärderat till 3 500 kronor samt 1/64 mtl. Ström nr 1, taxerad till 1 000 kronor. Saluvärdet torde ligga vid samma belopp. De båda hemmansdelarna skötes i sambruk, och jordbruket skötes av Larssons söner. Hemmansdelarna har icke kunnat in-teckningsbelånas enär dess natur är krono, men har Larsson skulder, enligt vad jag har mig bekant, till ca 1 000 kronor. Larsson har uppfostat 7 barn i äktenskapet. Samtliga äro vuxna.

Larsson uppger att de två äldsta sönerna, vilka enligt gällande bestämmelser äro berättigade övertaga hemmansdelarna, icke anser sig kunna, med övertagande av Larssons skulder, jämväl utgiva födoråd till makarna Larsson enär hemmanens avkastning är relativt ringa. Såvitt jag kan bedöma finnes fog för denna mening enär sönerna icke skäligen kan utgiva födoråd och samtidigt själv vinna bärgning av hemmanet. Hemmanets värde för Larsson, sedan han icke själv kan sköta detsamma och sönerna icke heller längre vilja gå under faderns ledning och arbeta hemma utan löneförmån, kan icke upptagas till annat värde än rena saluvärdet vilket efter avdrag av skulder kan uppskattas till högst 3 000 kronor.

På grund av Larssons fattigdom har han icke några jordbruksmaskiner av något slag. (Enda döda inventarier äro 1 st. jordplog och 1 st. arbetsvagn.) Levande inventarier består av 4 kor och en häst, 18 år gammal. Dess värde torde kunna uppskattas till högst 750 kronor.

På grund av det ständiga armodet är Larssons husgeråd ytterst tarvligt. *Icke en ordentlig möbel finnes i Larssons ägo.*

Larsson befinner sig i övrigt i mycket små ekonomiska omständigheter. Själv kan han icke utföra tyngre arbeten ehuru han är tillsammans med sina två söner och utövar överinseendet över arbetena. Under senaste åren har Larsson även någon tid under den varmaste årstiden juli och aug. haft anställning i gruvundersökningsarbeten. Detta arbete har bestått huvudsakligen däri, att Larsson, som är barnfödd i trakten och således väl förtrogen med bergpartier som kunnat misstänkas vara malmförande, uppvisat dessa i och för undersökning. Dessa undersökningsarbeten äro nu avslutade för ett år sedan och kan Larsson givetvis icke påräkna att tillfälle till sådan anställning framdeles skall yppas. Andra tyngre arbeten kan Larsson, på grund av ohälsa, icke ägna sig åt.

Hemavan den 18 december 1935.

Ernst Johansson.

Kommunalnämndens ordförande i Tärna socken.»

Intygen komma att i original överlämnas till vederbörande utskott.

Då Karl Oskar Larsson under en så förhållandevis lång tid varit i postverkets tjänst och utfört sitt arbete under mycket påfrestande yttre förhållanden, varvid hans hälsa blivit försvagad, samt Larsson dessutom befinner sig i ytterst små ekonomiska omständigheter, synes det mig vara en gärd av rättvisa att han av statsmedel beredes ett årligt understöd och tillåter jag mig därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att f. lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson i Joeström, Tärna socken, Västerbottens län, skall, räknat fr. o. m. 1 jan. 1936, erhålla ett årligt understöd av den storlek som med hänsyn till längden av hans anställning i postverkets tjänst och övriga förhållanden kan befinnas skäligt.

Stockholm i januari 1936.

Elof Lindberg.